

LOGOPEDIE EN HET AANVANKELIJKE LEESPROCES

Eigenlijk leren kinderen in groep 3 pas echt lezen. De voorbereiding daarvoor vindt plaats in de kleuterperiode. Voordat een kind kan gaan leren lezen, moet het al volop kennis hebben verworven. Zo moet het begrijpen wat een boek is en wat letters, woorden en zinnen zijn. De begrippen eerste, middelste, laatste, voor, achter, begin en eind, zijn belangrijk om te kennen, evenals het verschil daartussen.

Ook moet het kind het verschil tussen de verschillende klanken en hun plaats binnen een woord duidelijk kunnen horen. Zo begint het woord kip met een 'k', de laatste klank is een 'p' en in het midden hoor je de 'i'. De woorden kip en koe beginnen allebei met een 'k'. De kleuter moet het verschil zien tussen een lang en een kort woord. Daarbij moet het wel afstand kunnen nemen van de inhoud van het woord, want de betekenis ervan doet er even niet toe. Het kind moet begrijpen dat het woord vlinder langer is dan het woord slang. Zonder deze opgedane kennis over woorden en letters zou het kind alleen maar op de betekenis van een woord letten.

Kinderen leren dat ze van letters en klanken nieuwe woorden kunnen maken door klanken samen te voegen tot woorden: de letters 'b', 'a', 'l' vormen samen het woord 'bal'. Omgekeerd leren ze woorden te verdelen in klanken: 'bal' is 'b', 'a', 'l'. Eveneens moet een kleuter ongeveer vier losse woorden kunnen onthouden om ze vervolgens in de juiste volgorde te herhalen. Al deze vaardigheden bij elkaar opgeteld, noemen we de auditieve leesvoorwaarden.

In groep 3 moet een kind een verhaaltje kunnen navertellen, waarbij het zowel het begin als het einde van het verhaal kan aangeven. Bovendien kan het kind vertellen waar dat verhaaltje over gaat. Meestal kunnen kleuters – en zeker de al wat oudere – aan de hand van de plaatjes uit een boek uitstekend een verhaal in de juiste volgorde navertellen.

Om het aanvankelijk leesproces bij uw kind zo soepel mogelijk te laten verlopen, geven wij u de volgende tips.

Allereerst is het van belang om uw kind regelmatig voor te lezen. En neem het eens mee naar de bibliotheek. Laat het kind zelf neuzen in boekjes, uiteraard geschikt voor zijn/haar leeftijd. Praat na het voorlezen samen nog eens na over het verhaaltje. Geef daarbij duidelijk het begin en eind aan. Laat een oudere kleuter zelf eens aangeven op welke plek u moet beginnen met lezen: vooraan, linksboven. Andere mogelijkheid is om de titel van een boek te noemen en vervolgens te vragen waarover het kind denkt dat het verhaal zal gaan. Wijs eens een bekende letter of lettercombinatie aan en laat uw kind dit "voorlezen". Veel van de oudere kleuters kennen al enkele letters of woorden en zijn daar zeer trots op. Geef uw kind ook regelmatig een complimentje en toon belangstelling voor zijn lees- of schrijfpogingen.

Doe ook eens een luisterspelletje zoals: ik ga op reis en neem dan mee?

Wanneer het kind bijvoorbeeld tent zegt, vult u als ouder aan: tent en een luchtbed. Vervolgens noemt het kind: tent, luchtbed en pyjama. En gaat zo maar heel speels en toch leerzaam door.

Variaties op dit geheugenspelletje zijn: ik loop door de dierentuin en zie?

Of: ik ga naar de winkel en koop?

Zeer geschikt voor het leren hakken en plakken van woorden is het volgende spelletje: ik zeg, ik zeg wat jij niet weet en het woord is: voorbeeld: 'b', 'a', 'l'.

Als dit spelletje nog te ingewikkeld is, gebruik dan een boek met eenvoudige plaatjes of hanteer memorieplaatjes om uw kind wat extra steun te geven. Zorg er dan wel dat de woorden niet te lang of te moeilijk zijn.

Als u vragen heeft over logopedie, neem dan contact op met:

Lisette Canisius: tel: 045-5721149 / l.canisius@de-logopediste.nl

Nicole Feron: tel: 06-10739409 / nicole.feron@movare.nl